

Tehniline kirjeldus

Sotsiaalkindlustusameti hange „Vaimse tervise koolituste läbiviimine lastega töötavatele spetsialistidele 2025. aastal“.

Koolituse sihtgrupp: Koolitus on mõeldud kõikidele spetsialistidele, kes töötavad laste ja noortega, kellel on võimalus märgata abivajavat last ja kõrgendatud hoolsuskohustus temast teatada (vastavalt LasteKS §27¹-le).

Taustainfo

Vaimse tervise rohelises raamatus (2020) on välja toodud, et oluline on suurendada vaimse tervise alast teadlikkust ühiskonnas ning edendada oskusi, et nii lapsed ja noored ise kui nende lähedased ja/või nendega töötavad spetsialistid oskaksid edendada vaimset heaolu, ennetada vaimse tervise probleeme, ära tunda vaimse tervise häirete tunnuseid ning pakkuda tuge.

Lasteabisse pöördumiste arv on aasta aastalt kasvanud. Paraku on ka vaimse tervise probleemid sagenenud, seda eriti tüdrukute seas. 2024. a lasteabisse pöördunud iga 10. lapse peamised murekohad olid ennast kahjustavad mõtted ja käitumine. Me saame täiskasvanutena pakkuda lapsele turvalisi ja toetavaid suhteid, kuulata last, märgata abivajadust ning sellest vajadusel teatada. Oluline on jääda lapse kõrvale lahenduste leidmisel.

2025. a algusest hakkas kehtima lastekaitseseaduse muudatus, mille § 27¹-s toodi välja lastega töötavad isikud, kellel on oma erialast, kutse- või tööülesannetest tulenevalt võimalus ning ka professionaalsed oskused märgata lapse abivajadust ning kellelt riik ootab aktiivsemat teatamist abivajavatest lastest. Muudatuse eesmärgiks on võimestada ja julgustada abivajavast lapsest teatamist ning soodustada varajast märkamist.

Planeeritaval vaimse tervise koolitusel tutvustatakse lastega töötavatele spetsialistidele abivajaduse märkamise ja teatamise viise, mida saab kasutada laste ja noorte vaimse tervise toetamiseks. Sinna hulka kuulub suitsiidiriski kohta küsimuste küsimine, selle edasine hindamine enesetapuriski hindamisvahendiga ning vajadusel turvaplaani koostamine. Grupiarutelu vormis otsitakse lahendusi koolitusel osalenute tööelus tekkinud probleemide või etteantud juhtumite näidetel. Samuti vajavad lastega töötavad spetsialistid infot, kuhu ja kelle juurde laps ja lapsevanem võiksid pöörduda vaimse tervise probleemide korral abi saamiseks.

Koolitusele eelnevalt soovitame osalejatel läbida e-kursus „Abivajava lapse märkamine ja abistamine“ Digiriigi Akadeemias, et korrata üle põhiteadmised lapse abistamise süsteemist ning abivajava ja hädaohus lapse märkamisest.

Usume, et noorele saab toeks olla ja neid kuulata usaldusväärne professionaalne täiskasvanu sh nt noorsootöötaja, tervishoiutöötaja, õpetaja, tugispetsialist, juhendaja või treener. Me vajame erinevaid teatamise ja toetamise viise, mis aitaksid noortel nende igapäevaelus toime tulla. Oleme hankimas ka safe-box-e ehk hea tunde karpe koos noore jaoks rahustavate esemetega emotsionaalselt keerulistel hetkedel toimetulemiseks.

Hanke eesmärgiks on leida koolitaja ja viia läbi kuni kolm samasisulist koolitust.

Kui kõik grupid ei täitu, on Sotsiaalkindlustusametil õigus läbi viia vähem koolitusi.

Koolituse eesmärk

Koolituse tulemusel on osalejatel teadmised abivajava lapse märkamise, abistamise ja teatamise viisidest, mis toetavad laste ja noorte vaimset tervist, ning oskus kasutada erinevaid toetavaid ja abistavaid tööriistasid (ASQ küsimustikku ja materjale lasteabi kodulehel ([turvaplaan](#), [riskihindamine](#))).

Koolituse aluseks on Sotsiaalkindlustusameti täiendkoolituse 18.märtsil 2025 kinnitatud õppekava (Lisa 3).

Koolituste sisu

- Lapse õiguste ja heaolu tagamise põhimõtted, abivajava lapse märkamine (varajase märkamise soodustamine).
- Vaimse tervise probleemid ja enesevigastamine (sh suitsiidirisk), ennastkahjustav käitumine, toetavad tööriistad suitsiidiriski hindamiseks.
- Toetamise ja abistamise kanalid, tööriistad ja kasutusel olevad toetavad vahendid, turvaplaan.

Pakkuja roll: Koolituse „Abivajaduse märkamise ja teatamise viisid laste ja noorte vaimse tervise toetamiseks” ettevalmistamine ja läbiviimine kuni kahele grupile Tallinnas ning ühele grupile Tartus 2025. aastal

Koolitusel osalejate arv: õppegrupi suurus kuni 20 inimest

Koolituse maht ja vorm: 6 akadeemilist tundi (ak/h) /1 koolituspäev, kontaktõpe füüsilises ruumis

Koolituse toimumise aeg: Soovitavalt 29., 30. või 31. oktoobril Tallinnas. Vabalt valitud kuupäev Tartus. Täpsed kuupäevad lepitakse eduka pakkujaga kokku pärast lepingu sõlmimist.

Koolituse toimumise koht: Tallinn ja Tartu, täpsem asukoht selgub, kui koolituskuupäevad on lõplikult kokku lepitud. Ruumi ja toitlustuse tagab tellija.

Koolituste läbiviimisel peab Pakkujal eelistama keskkonnahoidlikke lahendusi, näiteks:

- vältima tarbetut dokumentide välja trükkimist ning võimalusel eelistama digitaalsel kujul olevaid materjale; seejuures digitaalsel kujul edastatavad materjalid peavad olema salvestatud ja edastatud optimaalse mahuga, et vältida otstarbetult suuri andmefailide ning seega vähendada digireostust.

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Koolituse loomist kaasrahastatakse 2021-2027 Ühtekuuluvuspoliitika fondide meetme 21.4.7.9. „Lastele ja peredele suunatud teenused on kvaliteetsed ja vastavad perede vajadustele” toetuse andmise tingimuste (TAT) „Lastele ja peredele toetamine, tegevuse 2.2 „Mitmekülgse abivajadusega laste ja nende perede toetamine“ raames.